

OBSAH

ÚVOD	8
------------	---

PRVÁ ČASŤ - PROPEDEUTIKA

1. CESTOVNÝ RUCH AKO INTERDISCIPLINÁRNY JAV	11
1.1. Vývoj poznania a podstata cestovného ruchu	11
1.2. Cestovný ruch ako predmet skúmania rôznych vedných disciplín	18
1.2.1. Geografia cestovného ruchu	19
1.2.2. Sociológia cestovného ruchu	20
1.2.3. Kultúrna antropológia	22
1.2.4. Psychológia cestovného ruchu	24
1.2.5. Pedagogika cestovného ruchu	26
1.2.6. Ekonómia cestovného ruchu	28
2. CESTOVNÝ RUCH AKO SOCIÁLNO-EKONOMICKÝ SYSTÉM	31
2.1. Prístupy k modelovaniu cestovného ruchu	31
2.1.1. Ekonomické modely cestovného ruchu	32
2.1.2. Teritoriálne modely cestovného ruchu	35
2.1.3. Behaviorálne prístupy k modelovaniu cestovného ruchu	36
2.1.4. Snahy o všeobecný model cestovného ruchu	38
2.2. Cestovný ruch ako ekonomický systém	39
2.2.1. Subjekt – návštevník v cestovnom ruchu	40
2.2.2. Objekt cestovného ruchu	44
2.3. Vonkajšie prostredie systému cestovného ruchu	46
2.3.1. Politické prostredie	46
2.3.2. Ekonomické prostredie	47
2.3.3. Sociálne prostredie	49
2.3.4. Kultúrne prostredie	50
2.3.5. Technologické prostredie	51
2.3.6. Ekologické prostredie	52

2.4. Osobitosti trhu cestovného ruchu	54
3. KLASIFIKÁCIA CESTOVNÉHO RUCHU	59
3.1. Prístupy ku klasifikácii cestovného ruchu	59
3.2. Druhy cestovného ruchu	60
3.2.1. Cestovný ruch z geografického hľadiska	61
3.2.2. Cestovný ruch podľa motivácie	62
3.2.3. Cestovný ruch podľa miesta pobytu	72
3.2.4. Cestovný ruch podľa veku návštevníkov	76
3.2.5. Cestovný ruch zo sociologického hľadiska	78
3.2.6. Cestovný ruch podľa dĺžky účasti	80
3.2.7. Cestovný ruch podľa počtu návštevníkov	80
3.2.8. Cestovný ruch podľa spôsobu organizovania	81
3.2.9. Cestovný ruch podľa ročného obdobia	82
3.2.10. Cestovný ruch z hľadiska trvalej udržateľnosti	83
3.2.11. Cestovný ruch podľa použitého dopravného prostriedku	85
3.2.12. Cestovný ruch z hľadiska dynamiky	86
4. GLOBALIZÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	87
4.1. Faktory globalizácie v cestovnom ruchu	87
4.2. Vplyv globalizácie na manažment cestovného ruchu	89
4.3. Trendy rozvoja cestovného ruchu v podmienkach globalizácie	95

DRUHÁ ČASŤ - DOPYT PO CESTOVNOM RUCHU

5. PODSTATA A FAKTORY DOPYTU PO CESTOVNOM RUCHU	102
5.1. Podstata dopytu po cestovnom ruchu	102
5.2. Faktory dopytu po cestovnom ruchu	103
6.2.1. Ekonomické faktory	104
6.2.2. Demografické faktory	108
6.2.3. Sociálne faktory	110
6.2.4. Psychologické faktory	113
6.2.5. Ekologické faktory	118
6.2.6. Technologické faktory	121
6.2.7. Politické faktory	122
5.3. Klasifikácia dopytu po cestovnom ruchu	125

6.	ROZHODOVANIE O ÚČASTI NA CESTOVNOM RUCHU	127
6.1.	Spotrebiteľské správanie v cestovnom ruchu	127
6.1.1.	Model spotrebiteľského správania	128
6.1.2.	Faktory ovplyvňujúce nákupné správanie	129
6.1.3.	Proces rozhodovania o nákupe v cestovnom ruchu	132
6.1.4.	Typológia spotrebiteľov v cestovnom ruchu	139
6.2.	Nákupné správanie inštitucionálnych zákazníkov v cestovnom ruchu	143
6.2.1.	Osobitosti cestovného ruchu obchodných cestujúcich	143
6.2.2.	Nákupné rozhodovanie pri služobnej ceste	145
6.2.3.	Nákupné správanie sprostredkovateľov v cestovnom ruchu	146
7.	DOPYT PO CESTOVNOM RUCHU VO SVETE A NA SLOVENSKU	150
7.1.	Dopyt v medzinárodnom cestovnom ruchu	150
7.2.	Dopyt po cestovnom ruchu v štátoch Európskej únie	151
7.3.	Cestovný ruch na Slovensku	154
7.3.1.	Domáci cestovný ruch	154
7.3.2.	Príchodový cestovný ruch	155
7.3.3.	Odchodový cestovný ruch	159
7.4.	Výkonnosť Slovenska na vnútornom trhu cestovného ruchu Európskej únie	161
7.5.	Úsilie o rozvoj cestovného ruchu v Európskej únii	163

TRETIA ČASŤ - PONUKA CESTOVNÉHO RUCHU

8.	PODSTATA A FAKTORY PONUKY CESTOVNÉHO RUCHU	167
8.1.	Primárna ponuka cestovného ruchu	169
8.2.	Sekundárna ponuka cestovného ruchu	171
8.3.	Produkt cestovného ruchu	174
8.3.1.	Osobitosti produktu cestovného ruchu	175
8.3.2.	Tvorba produktu cestovného ruchu	176
8.4.	Služby ako súčasť produktu cestovného ruchu	179
8.4.1.	Proces poskytovania služieb	179
8.4.2.	Vlastnosti služieb cestovného ruchu	180
8.4.3.	Klasifikácia služieb v cestovnom ruchu	183

9.	PODNIKY A ZARIADENIA CESTOVNÉHO RUCHU	188
9.1.	Podniky cestovného ruchu a ich osobitosti	188
9.1.1.	Klasifikácia podnikov cestovného ruchu	189
9.1.2.	Faktory hospodárenia podnikov cestovného ruchu	190
9.2.	Producenti služieb cestovného ruchu	193
9.2.1.	Ubytovacie a pohostinské podniky	194
9.2.2.	Dopravné podniky	202
9.2.3.	Športové a rekreačné zariadenia	212
9.2.4.	Kultúrne a osvetové zariadenia	214
9.2.5.	Kúpeľné a wellness zariadenia	215
9.2.6.	Kongresové zariadenia	216
9.3.	Sprostredkovatelia služieb	218
9.3.1.	Cestovné kancelárie a cestovné agentúry	218
9.3.2.	Turistické informačné kancelárie	222
9.3.3.	Informačné a distribučné systémy v cestovnom ruchu	224
9.4.	Zariadenia ostatných služieb pre cestovný ruch	226
9.4.1.	Zariadenia špecializovaných služieb pre cestovný ruch ...	226
9.4.2.	Zariadenia miestnej infraštruktúry	229
9.5.	Neziskové organizácie cestovného ruchu v podnikateľskom sektore	230
10.	INŠTITÚCIE CESTOVNÉHO RUCHU	234
10.1.	Poslanie miestnej a regionálnej samosprávy v cestovnom ruchu	234
10.1.1.	Oblasťná organizácia cestovného ruchu	238
10.1.2.	Krajská organizácia cestovného ruchu	240
10.1.3.	Financovanie organizácií cestovného ruchu	241
10.2.	Poslanie ústrednej štátnej správy v cestovnom ruchu	241
10.3.	Nadnárodná úroveň organizácie cestovného ruchu	245
11.	CIELOVÉ MIESTO CESTOVNÉHO RUCHU	247
11.1.	Región a stredisko cestovného ruchu	247
11.2.	Životný cyklus strediska cestovného ruchu	252
11.3.	Konkurenčná výhoda a konkurencieschopnosť cieľového miesta	255
11.4.	Atraktivnosť cieľového miesta	262
11.5.	Koordinácia záujmov v stredisku cestovného ruchu	265
11.6.	Manažérska organizácia v cieľovom mieste	266

11.6.1. Združenie cestovného ruchu	266
11.6.2. Marketingová organizácia cestovného ruchu	267
11.6.3. Klaster cestovného ruchu	269
12. VYTVARANIE PARTNERSTIEV V CESTOVNOM RUCHU	272
12.1. Podstata vzťahu verejného a súkromného sektora	272
12.2. Formy spolupráce verejného a súkromného sektora	273
12.3. Partnerstvo verejného a súkromného sektora	274
12.3.1. Partnerstvo a tvorba politiky cestovného ruchu	275
12.3.2. Partnerstvo a tvorba organizačnej štruktúry cestovného ruchu	277
12.4. Partnerstvá podnikov cestovného ruchu	278
12.4.1. Aliančné dohody	280
12.4.2. Spoločné podnikanie	285
12.4.3. Fúzie a akvizície	286
ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV	288
TOURISM – INTRODUCTION TO STUDY	301
CONTENT	303